

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Políticas Económicas Sectoriales		Código	611G01018
Titulación	Grao en Economía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Seijas Diaz, Amparo Dolores	Correo electrónico	amparo.seijas@udc.es	
Profesorado	Castellanos Garcia, Pablo Iglesias Gomez, Guillermo Lopez Martinez, Ivan Seijas Diaz, Amparo Dolores	Correo electrónico	pablo.castellanos@udc.es guillermo.iglesias@udc.es ivan.lopezm@udc.es amparo.seijas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo básico da asignatura Políticas Económicas Sectoriais é o estudo dos fundamentos das políticas económicas sectoriais, das reformas estruturais e das políticas económicas de oferta. Con ese obxectivo, no desenvolvemento da materia estúdanse as implicacións sectoriais do proceso de formación da política económica e da regulación económica e analízanse as diferentes políticas sectoriais e de reformas estruturais dende unha perspectiva de política microeconómica. Ó longo do curso abórdanse tamén os elementos básicos das diferentes políticas económicas sectoriais horizontais e verticais, tanto dende un punto de vista teórico como dende unha perspectiva aplicada.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos: Non se realizarán cambios. 2. Metodoloxías: *Metodoloxías docentes que se manteñen. Manteñense as mesmas metodoloxías descritas na guía docente do curso. *Metodoloxías docentes que se modifican. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: Teams: Manteñense as clases nos horarios establecidos. Tamén se atenden as titorías, tanto grupais como individuais, por esta ferramenta cada vez que os estudantes as solicitan. Moodle: Empregase como apoio ás clases, tanto teóricas como prácticas, e tamén para os procesos de avaliación mediante tarefas e probas. Tamén se emprega para enviar notificacións aos estudantes. Empregase habitualmente. Outlook: Outra canle permanente de comunicación. 4. Modificacións na avaliación: Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, empregando medios virtuais. *Observacións de avaliación: No caso de problemas de conexión, conectividade telemática ou de acceso ao ordenador o día de entrega das probas de avaliación, buscaranse alternativas con estos/as estudantes con posibilidade de realizar esta proba en distintos horarios ou en distinta modalidade. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non se realizarán cambios.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.

A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11-Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Coñecer e comprender as xustificacións e os obxectivos das políticas económicas sectoriais, das reformas estruturais e das políticas de oferta.	A1	B2	C1
	A2	B3	C4
	A3	B4	C6
	A4	B5	C7
	A5	B6	C8
	A6	B7	
	A7	B8	
	A8		
	A9		
	A13		
Analizar os instrumentos de política microeconómica dispoñibles para a intervención en materia de política económica sectorial e estrutural.	A1		C4
	A2		C6
	A3		C8
	A4		
	A7		
	A8		
Interpretar e analizar as principais aportacións á investigación económica en materia de políticas económicas sectoriais e estruturais e analizar a aplicación práctica deste tipo de políticas.	A1	B1	C4
	A2	B9	C5
	A3		C6
	A4		C8
	A7		
	A8		
	A10		
	A11		
	A12		

Contidos	
Temas	Subtemas
Primeira parte: Políticas económicas estruturais	Tema 1. Fundamentos de política económica estruturais Tema 2. Políticas económicas de oferta y reforma estruturais Tema 3. Avaliación de políticas económicas
Segunda parte: Políticas sectoriais horizontais	Tema 4. Política de competencia Tema 5. Política de innovación Tema 6. Política ambiental e climática Tema 7. Política de infraestruturas
Terceira parte: Políticas sectoriais verticais	Tema 8. Política agraria e de recursos naturais Tema 9. Política industrial Tema 10. Política enerxética Tema 11. Políticas do sector servizos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A13	4	0	4
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A7 A8 B6 B7 B8 B9 C4 C5 C6 C7 C8	17	51	68

Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C4 C6 C8	24	48	72
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A7 A8 A9 A12 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 C4 C6 C8	2	0	2
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	O profesor presentará a materia ao estudante e, se fose o caso, avaliará os seus coñecementos previos
Sesión maxistral	O profesor desenvolverá os contidos básicos dos temas da asignatura
Obradoiro	Estudo de casos aplicados e prácticos sobre políticas económicas sectoriais e reformas estruturais mediante estatísticas, novas de prensa, comentarios en blogs, referencias bibliográficas especializadas na materia, etc. Levaranse a cabo nas sesións de carácter interactivo. Pode incluír preguntas breves de comprensión para realizar na aula. Pode ser obxecto de seminarios, debates ou postas en común.
Proba mixta	Trátase dos exames oficiais da materia, durante os períodos de exames. Serán exames escritos sobre os contidos teóricos e prácticos da materia. Poderá haber preguntas de resposta breve, de resposta múltiple, tipo ensaio, prácticas etc.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Sesión maxistral Proba mixta	O estudante pode recibir atención personalizada para resolver as súas dúbidas sobre a materia, principalmente nas titorías no despacho. As titorías en grupo reducido planifícanse ao longo do curso. Estarán destinadas a reforzar a aprendizaxe autónoma do alumno a través do seguimento e a supervisión das distintas actividades programadas (busca de datos económicos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición de traballos, seminarios etc.) Para os estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C4 C6 C8	As diferentes actividades desenvolvidas durante o curso serán avaliadas para obter a cualificación desta parte. Podería haber diferentes ponderacións para cada actividade segundo a súa tipoloxía ou dificultade. Valoraranse en gran medida o esforzo persoal a aprendizaxe continua e a comunicación escrita e/ou oral.	40

Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A7 A8 A9 A12 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 C4 C6 C8	Esíxese unha cualificación igual ou superior a 3/10 nela para superar a materia. Ademáis do coñecemento dos contidos da materia, valoraranse: - a capacidade de expresión - as capacidades analítica e sintética - a capacidade para argumentar - a capacidade para elaborar un discurso coherente - o dominio da linguaxe técnica e científica	60

Observacións avaliación

Cualificación de non presentado: Corresponde ao alumno, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación alcanzada.

Segunda oportunidade: Os criterios de avaliación son os mesmos para a primeira oportunidade.

Convocatoria adiantada: 100% examen final.

Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Agás para as datas aprobadas na Xunta de Facultade para a proba obxectiva final, para as restantes probas acordarase ao comezo do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación.

Sobre condicións de avaliación final: Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou almacenamento de información.

Identificación do estudante: O estudante ha de acreditar a súa personalidade de acordo coa normativa vixente.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Aranda García, Evangelina; Pérez Moreno, Salvador y Sánchez Andrés, Antonio (Coords.) (2018). Política económica y entorno empresarial. Pearson - Casares, J. y Velasco, C. (2019). Política Económica Española. Lecciones. Madrid: Civitas - Cuadrado Roura (dir) (2019). Política Económica. Madrid: McGraw-Hill - Fernández Albertos, J y Manzano, D. (2010). Democracia, instituciones y política económica. Madrid. Alianza Editorial - Fernández Díaz, A.; Parejo Gámir, J. A. y Rodríguez Sáiz, L. (2011). Política Económica. Madrid. McGraw-Hill - Gámir, L. (dir.) (2008). Política económica de España. Madrid. Alianza Editorial - García Reche, A. y Sánchez Andrés, A. (coords.) (2016). Políticas económicas estructurales y de competitividad. Valencia. Tirant lo Blanch - Martín Mayoral, F. (coord.) (2009). Manual de economía española. Teoría y estructura. Madrid. Pearson Educación - Parejo Gámir, J. A.; Calvo Benardino, A. y Paul Gutiérrez, J. (1995). La política económica de reformas estructurales. Madrid. Centro de Estudios Ramón Areces - Sánchez, A. y Tomás, J. A. (dir.) (2014). Crisis y política económica en España: Un análisis de la política económica actual. Cizur Menor. Aranzadi - Sánchez Andrés, Antonio; Ochando Claramunt, Carlos y Torrejón Velardiez, Miguel (2018). Política económica estructural. UOC
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Política Económica/611G01013

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Observacións finais: As referencias bibliográficas que se expoñen como bibliografía básica son as que se utilizan en maior ou menor medida para desenvolver o programa da asignatura nas sesións maxistrais. Durante o curso podería engadirse algunha referencia adicional si se considera axeitado para mellorar a docencia na materia e a comprensión da mesma por parte dos estudantes, sobre todo en aqueles casos nos que se trate dalgunha referencia de nova publicación. Ao longo do curso os profesores da materia poderán establecer lecturas obrigatorias e/ou voluntarias, que serán postas ao dispor do alumnado a través do Servizo de Reprografía da Facultade con tempo suficiente para poder ser utilizadas polos alumnos en clase e ser preparadas para as probas de avaliación establecidas na asignatura. Tamén poderanse establecer lecturas de prensa e revistas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías